

■ Scandal exploziv în NATO: achizițiile militare, contaminate de mită și favoritism
PAGINA 3

■ Alimentele ultraprocesate, "combustibilul" pandemiei de boli cronice
PAGINA 10

■ Papa Leon al XIV-lea cere o "cultură a prevenției", pe fondul criticilor privind gestionarea abuzurilor sexuale
PAGINA 10

■ Japonia - pachet de stimulare economică de peste 135 miliarde dolari
PAGINA 12

■ Christine Lagarde cere eliminarea barierelor de pe piața unică europeană
PAGINA 12

GRAM AUR = 573,6697 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,4845 RON

EURO = 5,0891 RON

DOLAR = 4,4184 RON

Efectul Călin Georgescu: Divizarea societății în părți radicalizate

Se împlinește astăzi un an de când Călin Georgescu a câștigat primul tur al alegerilor prezidențiale din 24 noiembrie 2024, obținând 2.120.401 voturi, adică 22,94% din totalul voturilor exprimate, un rezultat care a zguduit și stimul politic românesc și a umplut presa internațională. Ceea ce părea imposibil până atunci, devenise un fapt real: un candidat independent, marginal în sondaje până cu două luni înainte de scrutin, depășise candidații partidelor tradiționale și se instalase în fruntea cursei prezidențiale.

Doar săptămâni mai târziu, pe 6 decembrie 2024, Curtea Constituțională a anulat întregul proces electoral, invocând dovezi și indicii privind finanțări ilegale, manipulare masivă în mediul online, inclusiv rețele de conturi care amplificau artificial notorietatea lui Călin Georgescu, și ingerințe exter-

ne, în special rusești. Decizia a venit în timpul derulării turului al doilea și a produs un șoc instituțional fără precedent în ultimii 30 de ani. În acest context, ziarul BURSA a realizat o analiză amplă a ceea ce presa internațională a numit „fenomenul Georgescu”, un caz școală de escaladare politică într-o societate deja tensionată.

România, înainte de Călin Georgescu

În anul 2024, societatea civilă din țara noastră era pregătită să fie fracturată. Costul vieții crescuse agresiv, dependența de importurile alimentare și energetice era structurală, exodul tinerilor se accelera, iar încrederea în partide și instituții publice se prăbușea la cote minime.

Pandemia, războiul din Ucraina și poliarizarea globală amplificaseră senzația unei țări vulnerabile, conduse din exterior.

În plus, ascensiunea lui Călin Geo-

gescu s-a fost posibilă și pentru că valoarea clasei politice tradiționale scăzuse dramatic: PSD și PNL, aflate la guvernare în ultimii patru ani, au oferit un spectacol continuu de înfrângeri, orgolii, negocieri obscure între liderii Nicolae Ciucă și Marcel Ciolacu, și măsuri economice contradictorii care au împovărat atât companiile, cât și cetățenii.

Alternanța haotică între taxe crescute și relaxări fiscale, între promisiuni sociale neréaliste și tăieri bugetare agresive, între reforme anunțate și abandonate a erodat complet încrederea electoratului. Pentru milioane de români cu drept de vot, PSD și PNL deveniseră nu partide de guvernare, ci o alianță care funcționa doar pentru interesele proprii ale clienților politici, nu pentru creșterea economiei naționale.

GEORGE MARINSCU
(continuare în pagina 3)

Electroalfa Internațional - povestea unei companii românești care a cucerit mapamondul

(Interviu cu Gheorghe Ciubotaru, președintele Consiliului de Administrație Electroalfa Internațional)

Electroalfa Internațional este astăzi unul dintre puținele exemple de companii românești care au reușit să se impună pe piețele globale, pornind dintr-un oraș de provincie și ajungând un nume respectat în industria echipamentelor electrice.

Sub conducerea lui Gheorghe Ciubotaru, cu care am realizat un interviu, grupul a trecut prin etape

de dezvoltare accelerate, investiții consistente în tehnologie și extindere internațională. Discuția cu domnul Ciubotaru explorează viziunea unui lider care a construit performanță prin disciplină, seriozitate și orientare spre calitate. Într-un context economic dificil, marcat de volatilitate și schimbări structurale, povestea Electroalfa demonstrează că industria românească poate concura cu succes la nivel global.

Reportere: Care este traiectoria unei companii românești care a pornit de la Botoșani și acum este prezentă pe zeci de piețe internaționale?

Gheorghe Ciubotaru: Am pornit la începutul anilor '90 într-un mic atelier din Botoșani, cu o echipă de oameni curajoși care credeau în munca bine făcută. Nu aveam resurse mari, dar aveam dorința de a demonstra că și în România se pot face produse competitive, durabile și respectate. De la primele cutii de distribuție până la fabricarea echipamentelor complexe de medie tensiune, fiecare pas a fost construit cu grijă și cu respect față de client.

Anii au trecut și am crescut firesc, prin muncă și seriozitate. Am omologat produse, am câștigat contracte de licitații internaționale, am extins spațiile de producție și am pus bazele centrului nostru de cercetare și dezvoltare. Astăzi producem echipamente electrice de joasă și medie tensiune, posturi de transformare și soluții integrate pentru infrastructura energetică, toate realizate în România și livrate în peste 20 de țări din toate cele cinci continente ale lumii. Ne-am bazat încrederea pe câteva principii simple: să lucrăm corect, să livrăm ce promitem și să nu facem compromisuri la calita-

tea proceselor de producție sunt doar câteva exemple ale transformării prin care trecem.

A CONSEMNAȚ
EMILIA OLESCU
(continuare în pagina 11)

"Am pornit într-un mic atelier din Botoșani; astăzi suntem un brand care livrează produse în toată lumea".

GHEORGHE CIUBOTARU,
președintele Consiliului de
Administrație
Electroalfa Internațional

Va fi Japonia epicentrul unui nemaivăzut cutremur financiar global?

Autoritățile monetare și fiscale din Țara Soarelui Răsare au ajuns într-un moment de mare cumpănă. Pe lângă par și apoi pierdut încrederea în capacitatea lor de a stimula economia prin noi pachete fiscale, pe fondul menținerii ordinii pe piața obligatiunilor guvernamentale de către banca centrală.

Agenciile de presă au scris recent că noul premier de la Tokyo, Sanae Takaichi, pregătește lansarea unui nou program de stimulare fiscală a economiei, cu o valoare de aproape 18 trilioane de yeni, echivalentul a circa 112 miliarde de dolari.

Acesta este contextul în care Bloomberg surprinde că randamentul titlurilor de 10 ani a urcat până la cel mai ridicat nivel din 2008, de circa 1,82%, în timp ce randamentul titlurilor de 30 de ani a atins un nou maxim istoric, de 3,39% (vezi graficul 1).

În ciuda acestor creșteri masive a dobânzilor pentru toate maturitățile, cursul yenului s-a angajat pe o trauce-

torie de depreciere accentuată față de dolar (vezi graficul 2), cu efecte potențial majore asupra tranzacțiilor de tip carry trade.

Deși deprecierea yenului este favorabilă investitorilor angajați în carry trade, creșterea randamentelor are un efect contrar, care se amplifică pe măsură ce primăria spread-urilor sau inversarea acestora în favoarea titlurilor japoneze.

Analizii de la Societatea Generală au avertizat recent că piețele financiare se pot confrunta cu un "Armageddon" dacă randamentele titlurilor japoneze de 10 ani se mențin peste 1,7%, deoarece ce ar putea conduce la deprecierea yenului cu 4% - 8% în următoarele luni, fenomen care ar forța lichidarea unor tranzacții carry trade de până la 20 de trilioane de dolari.

În ultima lună, jumătate a fost o depreciere de circa 7%, iar cotația a urcat peste 157 JPY/USD, după ce a atins un minim anual de 140 JPY/USD în aprilie.

(continuare în pagina 4)

Costul blocajului guvernamental din SUA - 54 miliarde dolari

Aproximativ 1,4 milioane de angajați federali au fost afectați de închiderea record a guvernului SUA, 730.000 dintre aceștia lucrând fără plată, iar 670.000 fiind în șomaj tehnic.

Inchiderea guvernului american, pe o durată de timp record (43 de zile), a dus la pierderi de miliarde de dolari pentru economie.

Conform vi.suaicapitalist.com, peste un milion de angajați federali nu au fost plătiți timp de peste șase săptămâni, ceea ce le-a limitat capacitatea de a cheltui. În același timp, cheltuielile pentru tichete alimentare (SNAP) în valoare de aproximativ 2 miliarde de dolari au fost amânate în această perioadă de șase săptămâni, afectând 40 de milioane de persoane.

Costul estimat al închiderii guvernului SUA, pe baza analizei Brooklyng Bugetar al Congresului, arată că întreruperea la acordarea compensațiilor a ajuns la 16 miliarde de dolari pe o perioadă de șase săptămâni. În total, 730.000 de angajați federali au lucrat fără să fie plătiți, în timp ce 670.000 au fost în șomaj tehnic. Mulți controlori de trafic aerian și-au căutat alt loc de muncă în timpul închiderii guvernului, industria de profil confruntându-se deja cu o lipsă de 3.903 de lucrători certificați complet înainte de închidere.

Cheltuielile întârziate pentru bunuri și servicii totalizând 36 de miliarde de dolari, cea mai mare categorie din totalul estimat la 54 de miliarde de dolari. De exemplu, închiderea a obligat Administrația pentru Întreprinderi Mici să oprească garanțiile federale de împrumuturi în valoare de 170 de milioane de dolari pe zi, afectând cel

puțin 8.300 de întreprinderi mici. Având în vedere aceste perturbări, se estimează că închiderea va reduce PIB-ul real al SUA cu 28 de miliarde de dolari în al patrulea trimestru al anului 2025. Numai pentru industria turismului, cheltuielile au scăzut cu aproximativ 5 miliarde de dolari.

Amintim că, la data de 13 noiembrie, președintele american Donald Trump a semnat legea care a pus capăt celei mai lungi închideri a guvernului federal din istorie. Această act normativ asigură finanțarea guvernului până la 30 ianuarie, oferind un răgaz temporar înaintea unei noi runde de negocieri între democrați și republicani privind bugetul.

Casa Albă transmite: "Guvernul se redeschide, angajații revin la muncă, iar americanii vor primi din nou serviciile de care au nevoie". În opinia președintelui SUA, sfârșitul paralizei bugetare americane reprezintă "o foarte mare victorie" pentru republicani.

În pofida relinării activității, autoritățile americane au avertizat că nu este clar cât de repede vor fi restabilite toate serviciile publice.

Potrivit estimărilor economistilor, blocajul guvernamental a redus Produsul Intern Brut al SUA cu peste o treime de punct procentual, în fiecare săptămână, pierderi care ar putea fi recuperate doar parțial în lunile următoare.

A.V.